

Obsah

ÚVODEM	1
FILOSOFIE A ETIKA V ŘECKÉM KONCEPTU PŘÍPODOBNĚNÍ BOHU	3
Od Platóna k Filónovi Alexandrijskému	
<i>Miroslav Šedina</i>	
Platónova obhajoba filosofického života	4
Aristotelova koncepce teoretického života v Etice Nikomachově	9
Epikurejská reinterpretace filosofického cíle	12
Stoické následování přírody	18
Středoplatónský návrat k bohu	23
Zjevení biblického Boha	27
Závěr	35
Literatura	39
<i>Prameny</i>	39
<i>Další literatura</i>	41
MILOST V KUMRÁNSKÝCH RUKOPISECH	43
Řád Jednoty a Damašský spis	
<i>Jan Dušek</i>	
Řád Jednoty a příbuzné texty	43
<i>Milost podle Řádu Jednoty</i>	45
<i>Vstup do smlouvy je vstupem do milosti</i>	46
<i>Život ve smlouvě je životem v zákonu</i>	47
<i>Literární vývoj</i>	48
<i>Pozice milosti</i>	49
Damašský spis	50
<i>Napomenutí</i>	50
<i>Minulost (I,1–IV,12)</i>	50
<i>Přítomnost (IV,12–VII,9)</i>	52
<i>Budoucnost (A: VII,9–VIII,19; B: I,5–II)</i>	53
<i>Zákony</i>	54
<i>Spása podle Damašského spisu</i>	54

Závěr	55
Literatura	57
<i>Prameny</i>	57
<i>Další literatura</i>	58
MILOST PODLE ČTVRTÉHO EZDRÁŠE	59
<i>Jiří Mrázek</i>	
Místo a doba vzniku, dobový kontext	60
Žánr, struktura, provenience, integrita	61
Recepce textu	61
Milost v retrospektivě	63
Milost v napětí otázek a odpovědí	63
Antropologie	65
Eschatologie	66
Shrnutí	67
Literatura	69
<i>Čtvrtý Ezdráš</i>	69
<i>Další prameny</i>	69
<i>Další literatura</i>	70
„POVSTANE Z TRŮNU SOUDU A POSADÍ SE NA TRŮN MILOSTI“	71
Milost v rabínské literatuře	
<i>Petr Sláma</i>	
Repertoár obrazů milosti v Bibli	71
Stereotyp protikladů	74
Implicitní dogmatika rabínské literatury	75
Vyvolení Izraele	78
Dar tory	80
Brány pokání	81
Pravidlem soudu, pravidlem milosti	83
Literatura	87
<i>Prameny</i>	87
<i>Další literatura</i>	87
MILOST V JANOVSKÝCH SPISECH NOVÉHO ZÁKONA	89
<i>Jan Roskovec</i>	
Úvodem	89
Termín χάρις u Jana	90
<i>Jan 1,14–18</i>	90
<i>Milost a pravda</i>	95
<i>Milost proti milosti</i>	101
<i>Pozdrav 2J 3</i>	104
<i>Shrnutí</i>	105

Janovské obdoby Pavlovy řeči o milosti	105
<i>Víra</i>	106
<i>Kontrast a výlučnost</i>	110
<i>Kříž</i>	112
<i>Hřích, spravedlnost a soud</i>	118
<i>Nové přikázání: láska</i>	120
<i>Duch paraklétos</i>	122
Janovská řeč: „aby měli život“	125
<i>Nové narození</i>	125
<i>Uvidět Boží království</i>	129
Závěr	131
Literatura	133

MILOST U IGNATIA ANTIOCHEJSKÉHO .....

Jan A. Dus

Ignatios a jeho listy	138
Polemický ráz	140
Vertikála a horizontála Ignatiova myšlení	141
Touha po Kristu	142
Jednota v církvi	143
<i>Hierarchie a sbory vyvolených</i>	143
<i>Modlitba</i>	146
<i>Eucharistie</i>	147
Závěr	150
Literatura	151
<i>Spisy apoštolských otců</i>	151
<i>Další prameny</i>	151
<i>Další literatura</i>	151

MILOST A SVOBODA V MYŠLENÍ KLEMENTA ALEXANDRIJSKÉHO ....

Matyáš Havrda

Výchova ke spáse	154
Svoboda víry	156
Zbožnost jako volba	158
Volba a chtění	162
Cíl vůle	164
Hranice lidského úsilí	168
Metafory spolupráce	170
Otázka predestinace	173
Závěr	175
Literatura	178
<i>Spisy Klementa Alexandrijského</i>	178
<i>Další prameny</i>	178
<i>Další literatura</i>	178

MILOST V POJETÍ PRVNÍCH MNICHŮ	181
Dopisy Antonínovy a Pachomiana	
<i>Václav Ventura</i>	
Nauka o milosti v Antonínových Dopisech	181
<i>Literární úvod</i>	182
<i>Poznání sebe</i>	183
<i>Božská ekonomie</i>	184
<i>Prvotní přirozenost</i>	185
<i>Hluboké zranění</i>	186
<i>Milost</i>	188
Milost v pojetí Pachomian	195
<i>Pachomiánská spiritualita</i>	195
<i>Pachomiovy životopisy</i>	197
<i>Další pachomiovské texty</i>	205
<i>Liber Orsiesii</i>	206
<i>Závěr</i>	207
Celkový závěr	208
Literatura	209
<i>Prameny</i>	209
<i>Další literatura</i>	210
MILOST U JULIÁNA Z AECLANA	213
<i>Filip Outrata</i>	
Úvod	213
Přirozenost	215
<i>Základ milosti v přirozenosti</i>	215
<i>Vztah přirozenosti a hříchu</i>	216
<i>Smrtelnost</i>	218
Milost	219
<i>Vztah přirozenosti a milosti</i>	219
<i>Křest a milost</i>	221
<i>Nezbytnost pomáhající milosti?</i>	221
<i>Osvobozující milost</i>	222
Spravedlnost a zákon	223
<i>Spravedlnost a vůle Boha</i>	223
<i>Předurčení a předvědění</i>	224
<i>Zákon a milost</i>	225
Kristus a milost	226
Závěr	227
Literatura	230
<i>Spisy Juliána z Aeclana</i>	230
<i>Další prameny</i>	230
<i>Další literatura</i>	230

DĚDICTVÍ AUGUSTINOVY TEOLOGIE MILOSTI	233
(do synody v Orange r. 529)	
<i>Vít Hušek</i>	
Jan Cassian (c. 360–435)	235
Prosper z Akvitanie (c. 390–455)	237
<i>Svrchovanost božích rozhodnutí</i>	238
<i>Všeobecné povolání ke spáse</i>	240
Vincent z Lérins (zemř. c. 450)	242
Faustus z Riez (c. 405–490)	245
<i>„První milost“ stvoření a „speciální milost“ vykoupení</i>	245
<i>Spolupráce vůle a milosti</i>	248
<i>Zásluha víry, předvzděání a předurčení</i>	249
Caesarius z Arles (c. 470–542) a synoda v Orange (529)	253
<i>Odpovědnost pokřtěných za spolupráci s milostí</i>	253
<i>Synoda v Orange</i>	256
Závěr	259
Literatura	261
<i>Augustinovy spisy</i>	261
<i>Ostatní prameny</i>	261
<i>Další literatura</i>	262
 MILOST V MORALÍCH ŘEHOŘE VELIKÉHO	 265
<i>Tereza Poštová</i>	
Úvod	265
Gratia Dei gratuita	267
Similitudo Dei	269
Gratia praeveniens	270
Gratia subsequens	271
Vztah milosti a přirozenosti	274
Milost a předurčení	278
Závěr	284
Literatura	286
<i>Spisy Řehoře Velikého</i>	286
<i>Další literatura</i>	286
 ZBOŽŠTĚNÍ SKRZE DAROVANÉ SYNOVSTVÍ	 287
Pojetí milosti u Maxima Vyznavače	
<i>Ladislav Chvátal</i>	
Úvod	288
Milost a stvoření	289
<i>„Principy“ jsoucen a pohyb</i>	289
<i>Logos lidské přirozenosti</i>	290